

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 5C/273/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5815205685
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Kyseľová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2016:5815205685.3

Rozhodnutie

Okresný súd Námestovo, samosudkyňou JUDr. Gabrielou Kyseľovou v právnej veci navrhovateľa: E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., H. XXX/XX, zastúpený splnomocnenou zástupkyňou D. J., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., H. XXX/XX, proti odporcom: v rade 1/ U. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. G. XXX, v rade 2/ H. Y., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., P. G. XXX/XX (doručovacia adresa: A. G. č. XXX), v konaní o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na zapretie otcovstva v celom rozsahu **z a m i e t a**.
- II. Odporcom v rade 1/ a 2/ sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na súd dňa 29.09.2015 navrhovateľ žiadal, aby súd určil, že nie je otcom odporcu 1/ z matky H. Y., rod. J., nar. XX.XX.XXXX - odporkyne 2/ a žiadal, aby boli zaviazaní na vrátenie už poskytnutého výživného v plnej výške a na náhradu trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporkyňou 2/ uzavrel manželstvo dňa 17.08.1996, z ktorého sa odporkyňi 2/ narodil U. - odporca 1/. Ich manželstvo bolo následne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4C/302/2000 zo dňa 25.09.2000. Odporcu 1/ považoval za svojho syna, o čom svedčí aj fakt, že platil na neho výživné v stanovenej výške. Začiatkom roka (2015) začal mať vážne pochybnosti o tom, že je biologickým otcom odporcu 1/, pretože sa dozvedel, že v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa odporkyňa 2/ mala pohlavný styk aj s iným mužom. Za účelom odstránenia pochybností žiadal vykonať testy DNA.

Odporkyňa 2/ v písomnom vyjadrení sa poprela, že by mala známosť s iným mužom do uzavretia manželstva s navrhovateľom a tiež počas ich manželstva a ani sa s nikým sexuálne nestýkala. Už v tom čase ju navrhovateľ upodozrieval, že mala známosť s iným mužom k čomu sa vracal počas manželstva, a preto ho viackrát vyzvala za účelom odstránenia pochybnosti na vykonanie testov DNA. Navrhovateľ sa o syna ani nezaujímal, nenavštevoval ho, nekontaktoval a neplnil si riadne vyživovaciu povinnosť. Návrh považuje za účelový s cieľom zbaviť sa zodpovednosti platiť výživné pre odporcu 1/.

S poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p. súd konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa, ktorého neúčast' ospravedlnil splnomocnenec prácou v zahraničí, súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti.

Navrhovateľ vo výpovedi doplnil, že pochybnosti o tom, že odporca 1/ nie je jeho synom, teda, že nie je biologickým otcom odporcu 1/ sa dozvedel v 04/2015 alebo 05/2015. Pochybnosti začal mať vtedy, keď bol na neho vydaný zatykač, lebo neplatí výživné. Zostal prekvapený, pretože si výživné riadne platil a až na polícii sa dozvedel, že došlo k zvýšeniu výživného bez toho, aby o tom vedel a rozsudok prevzal. V tom čase mu matka, u ktorej ho hľadali policajti vravela, že počula, že dieťa U. nie je jeho synom.

Neskôr mu to začali hovoriť ľudia z okolia, kamoši a je to veľký psychický tlak, a preto chce uvedené veci dať do poriadku. Nie je pravdivé tvrdenie, že už počas manželstva odporkyňa 2/ upodozrieval, že dieťa nie je jeho. Veril, že U. je jeho synom. Rozvádza sa z dôvodu, že odporkyňa sa dopúšťala nevery a s týmto mužom aj zdieľala spoločnú domácnosť. Ani vtedy nemal pochybnosti, že by U. nemohol byť jeho synom. Jeho blízki ľudia a osoby, ktorým sa dá veriť mu označili osobou, ktorá je otcom odporcu 1/, ktorú by nerád menoval. Nemá dôvod neveriť týmto osobám a vzhľadom na predchádzajúce správanie sa odporkyne 2/ začal mať pochybnosti o tom, či vôbec je odporca 1/ jeho synom.

Odporca 1/ potvrdil, že navrhovateľa ani nepozná, nestretáva sa s ním a nemôže súhlasiť s tým, že by o neho neprejavoval záujem, pretože bol malý a myslí, že by to malo byť naopak, otec by mal prejavovať o neho záujem. Navrhovateľ má prispievať na výživu 150 € mesačne, ale prispieva 40 € mesačne a má zaplatiť zameškané výživné. Nikto mu nikdy nepovedal, že navrhovateľ nie je jeho otcom a dozvedel sa o tom, až keď mu prišiel návrh a ho prečítal. Nikdy mu ani rodina a ani matka nenaznačili, že by nemohol byť jeho otcom, hoci sa s rodinou otca nestretáva. Nie je pravda, že by sa mu posmievali chlanci alebo priatelia pri posedení. Jeho rodičia sa rozviedli, keď bol malý, a preto si na obdobie pred rozvodom nepamätá.

Odporkyňa 2/ nesúhlasila s návrhom. V čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa nemala pohlavný styk s iným mužom ako s navrhovateľom. Navrhovateľ chcel, aby dieťa aj po rozvode nieslo jeho priezvisko, pretože je to jeho syn a on ho považuje za syna. Nikdy sa však o neho nezaujímal. Ešte pred svadbou sa v dedine šírili reči, že odporca 1/ nie je navrhovateľovým synom, čo vzniklo z dôvodu, že po zábave, na ktorej bola s partiou, ju išiel odprevadiť iný chlapec, s ktorým ale nikdy intímny pomer nemala. Nevedela, kto reči šíril. Navrhovateľ ju už v 7. mesiaci tehotenstva fyzicky napadol a povedal, že syn nie je jeho, preto ak mal pochybnosti mal dať urobiť testy DNA. Nikdy sa jej to neopýtal, vždy ju upodozrieval len vtedy, keď bol v krčme. Návrh bol podaný presne vtedy, keď bol podaný návrh na exekúcie za účelom doplatenia zameškaného výživného, preto navrhovateľ uvádza, že vtedy nadobudol vedomosť o rečiach, ktoré sa šírili, že odporca 1/ nie je jeho syn. Mohol to urobiť kedykoľvek počas ich manželstva.

Okrem výsluchu účastníkov konania súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s rodným listom dieťaťa, z ktorého bolo zistené, že dieťa - odporca 1/ sa narodil dňa 31.01.1997. Manželstvo navrhovateľa a odporkyne 2/ zaniklo rozvodom základe rozsudku Okresného súdu Námestovo zo dňa 25.09.2000 č. k. 4C/302/2000-19, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.10.2000. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo zo dňa 18.12.2013 č. k. 7P/27/2013-97 bol navrhovateľ zaviazaný prispievať na výživu odporcu 1/ sumou 150 € mesačne, počnúc od 03.09.2012, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletého s tým, že zameškané výživného za obdobie od 03.09.2012 do 18.12.2013 vo výške 2200 € je povinný platiť spolu s bežným výživným. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 23.01.2014.

Podľa ustanovenia § 87 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov - ďalej len "citovaný zákon", ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

Na základe skutkového stavu ustáleného z vykonaných dôkazov súd zistil, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Hoci Ústavným nálezom PL. ÚS 1/2010 bola zrušená lehota na popretie otcovstva, predstavili sa zároveň dva režimy na jeho popretie a to jednak režim bez ohľadu na ďalšie okolnosti, teda aj popieraciu lehotu a druhý režim zohľadňujúci záujem účastníkov konania (matky, otca a dieťaťa a ostatných na veci zúčastnených). Nález nepreferuje žiaden režim na popretie otcovstva, skôr prihliada na vyváženie vzájomných práv zúčastnených osôb.

Podľa názoru súdu navrhovateľ v prejednávanej veci vychádzal z druhého režimu na popretie otcovstva, v rámci ktorého sa ale dôkladne vyvažuje záujem všetkých na veci zúčastnených s dôrazom na skutkové okolnosti konkrétneho prípadu. Uvedené potom znamená, že rozhodnutie o tom, že navrhovateľ nie je (biologickým) otcom dieťaťa musí byť podporené veľmi silnými dôvodmi, priam špecifickými okolnosťami a teda musí ísť o výnimku ako pravidlo, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu vzájomných práv.

Bolo zistené, že odporca 1/ je už plnoletý, pričom manželstvo jeho matky a navrhovateľa ako (právneho) otca zaniklo v čase, keď mal skoro tri roky a 10 mesiacov. Navrhovateľ sa o odporcu 1/ nezaujímal

a prakticky ho nepozná, platil ale výživné určené súdom. Navrhovateľ popieral, že by pochybnosť o tom, že nie je otcom dieťaťa nadobudol počas manželstva naproti tomu odporkyňa 2/ tvrdila, že pre podozrenia navrhovateľa, že odporca 1/ nie je jeho otcom došlo k fyzickým útokom. Z výpovedí uskutočnených v rámci rozvodového konania súd však zistil, že obaja (bývali) manželia v čase rozvodu mali mimomanželskú známosť, teda už v čase rozvodu mohli existovať pochybnosti o tom, kto je otcom odporcu 1/, t.j. pred rokom 2000.

Zhrnúc vyššie uvedené je súd názoru, že opísaná existencia okolností vytvorila pre navrhovateľa rozsiahly časový a aj skutkový priestor na to, aby právny stav uviedol do súladu so stavom skutočným iniciovaným návrhu na zapretie otcovstva, čo neurobil. Navrhovateľ neuviedol výnimočnú okolnosť, len tvrdený psychický tlak spôsobený rečami, ktoré sa šíria a existenciu zatýkacieho rozkazu (zrejme nasledujúceho po trestnom oznámení pre podozrenie zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona). Práve výnimočná okolnosť by viedla súd k opodstatnenosti doplnenia dokazovania znaleckým posudkom, ktorý z toho dôvodu nepovažoval za potrebný.

V čase, keď dieťa je plnoleté, došlo už k sformovaniu vzájomných práv a povinností v rámci rozsiahleho časového obdobia, a preto musí existovať výnimočná okolnosť na to, aby mohlo dôjsť k zapretiu otcovstva súdom. Za výnimočnú okolnosť súd nepovažuje prihliadajúc na fungovania manželstva a okolnosti po jeho zániku rozvodom, psychický tlak na navrhovateľa spôsobeného okolím, ktorý ani preukázaný nebol, navyše zrejme účelovo vyvolaný v súvislosti so zvýšeným výživným. Podľa názoru je neprípustné, aby dochádzalo k šikanóznym návrhom na zapretie otcovstva na základe šírených informácií, ktoré sa môžu ukázať ako nepravdivé, najviac v prípadoch, keď neistota ohľadom biologického otcovstva vznikla oveľa skôr a to už v čase, keď dieťa bolo maloletým. Tým by sa vytvoril priestor na súlad skutkového stavu so stavom právnym a vylúčil by sa zásah do vzájomných práv, ktoré majú byť vyvážené, na čo poukazoval vo svojom náleze aj Ústavný súd. Súd preto návrh na zapretie otcovstva zamietol.

Vzhľadom k tomu, že bol návrh na zapretie otcovstva zamietnutý bolo nepodstatným sa zaoberať sa nárokom navrhovateľa na vrátenie poskytnutého výživného.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že úspešným odporcom 1/ a 2/ náhradu účelne vynaložených trov nepriznal, nakoľko odporcovia si žiadne trovy konania neuplatňovali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

Podľa § 205 OSP ods. 1, 2 v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(3) Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z.).